

1 Usmeritve za izdelavo dispozicije zaključnega dela na 1. stopnji

Dispozicijo zaključnega dela izdelata študent skladno s 3. členom Navodil za izdelavo zaključnega dela na UM FZV. Ta naj praviloma vsebuje naslednje točke:

- 1 Naslov zaključnega dela
- 2 Opredelitev področja in opis problema
- 3 Namen in cilji zaključnega dela
- 4 Raziskovalno vprašanje
- 5 Raziskovalne metode
 - 5.1 Iskalna strategija
- 6 Predvidena sestava zaključnega dela
- 7 Predvideni viri in literatura

Obseg dispozicije: Dispozicija naj ne presega 5000 besed, šteto od poglavja Opredelitev področja in opisa problema do poglavja Predvidena literatura.

Oblika dispozicije: Pri urejanju osnovnega besedila uporabite Predlogo za dispozicijo zaključnega dela, ki jo lahko najdete na spletni strani UM FZV, ali upoštevajte Usmeritve za izdelavo zaključnega dela (Priloga 3b).

1 Naslov zaključnega dela

Naslov zaključnega dela naj bo zapisan tako v slovenskem kot tudi angleškem jeziku. Bistvo zaključnega dela naj se odraža že v naslovu. Naslov zaključnega dela naj bo dolg do 30 besed.

2 Opredelitev področja in opis problema

Opredelitev problema ima pomembno vlogo pri pisanju dispozicije zaključnega dela, saj mora bralcu dati jasno sliko o raziskovalnem problemu. Ustrezno opredeljeni problem in predmet raziskovanja predstavljata študentu osnovo za oblikovanje namena, ciljev in raziskovalnega vprašanja zaključnega dela.

V okviru opisa problema mora študent predstaviti tudi argumente, ki pojasnjujejo, zakaj je pomembno ta problem raziskati in kakšen bo doprinos pregleda sodobne znanstvene in strokovne literature za področje zdravstvene nege, izobraževanja ali zdravstvene politike.

Študent mora pri opisu problema upoštevati vrstni red za smiselni prikaz problematike. Začne s splošno predstavitevjo področja, ki ga želi raziskovati in v nadaljevanju zoži fokus na raziskovalni problem (npr. pomanjkanje znanja, izkušnje s strani medicinskih sester itd.). V nadaljevanju primerja raziskave, ki so bile na področju raziskovalnega problema pri nas že opravljene in jih podkrepi z dokazi tujih študij. Na koncu povzame, zakaj je pomembno raziskovati izbrani problem in kakšen bo prispevek njegovega pregleda literature. Študent pri pisanju tega poglavja sledi smernicam za pripravo opisa problema, podanim v Tabeli 2.1.

Tabela 2.1: Smernice za pripravo opisa problema (Redman & Maples, 2017)

Koraki	
Korak 1: Postavitev področja oz. tematike	1 Splošen opis raziskovalne tematike.
	2 Natančnejša specifikacija raziskovalne tematike.
	3 Predstavitev tujih in domačih raziskav na področju raziskovalnega problema.
Korak 2: Prikaz vrzeli v znanju	4 Prikaz pomanjkanja relevantnih dokazov na področju raziskovalnega problema.
	5 Predstavitev argumentov za upravičenost raziskovalne tematike.
Korak 3: Definicija vrzeli v znanju	6 Razkritje, kaj se želi odkriti s pregledom literature.
	7 Študent s svojimi besedami zapiše, zakaj je pomembno to problematiko raziskovati.

3 Namen in cilji raziskave

Študent mora v tem poglavju natančno in nedvoumno opredeliti namen in cilje, ki jih namerava doseči s pregledom literature. Namen in cilji morajo izhajati iz opisa problema.

Cilji povedo, kaj bo doseženo z zaključnim delom, zato je potrebna njihova natančna opredelitev. Zastavljeni morajo biti razumljivo, objektivno, merljivo in dosegljivo ter morajo izhajati iz opisa problema.

4 Raziskovalno vprašanje

Raziskovalno vprašanje naj bo skladno z namenom in cilji zaključnega dela. Študent za oblikovanje raziskovalnega vprašanja lahko uporabi PICOT pristop (Bettany-Saltikov, 2012). Glede na raziskovalno tematiko lahko oblikuje tudi vprašanja PICO ali PIO ali PEO. Kadar ne more smiselno uporabiti vrstnega reda (PICOT), lahko le tega zamenja glede na slovničnost ustreznost besedila (glej primere v učnem gradivu).

5 Raziskovalne metode

V prvem odstavku študent opiše uporabljeno metodo pregleda literature. To so različni pristopi, ki omogočajo opredelitev, proučitev in razjasnitev predmeta proučevanja in posledično privedejo do znanstvenih spoznanj.

V drugem odstavku študent opiše uporabljeno orodje za kritično oceno člankov (npr. CASP, JBI, COREQ, McMaster, MMAT, QUADAS-2 itd.). Študent lahko uporabi tudi 5S hierarhično strukturo – EBHC piramido (Alper & Haynes, 2016; Pajnkihar & Vrbnjak, 2019). Študent opredeli in utemelji uporabo izbranega orodja. Pri tem mora biti pozoren, kakšno metodologijo in metodo je študija vsebovala, da lahko izbere ustrezno orodje za kritično oceno člankov oz. metodo kritične presoje primernosti posameznih študij (Pollock & Berge, 2018).

V tretjem odstavku študent opiše uporabljeno metodo analize in sinteze podatkov ter utemelji njeno uporabo (npr. metodo tematske analize ali vsebinske analize).

5.1 Iskalna strategija

Pri izvedbi pregleda literature ima pomembno vlogo iskalna strategija, ki je sestavljena iz:

- iskalnega niza,
- vključitvenih in izključitvenih kriterijev,

- izbora podatkovnih iskalnih baz ter
- omejitev iskanja.

Študent oblikuje iskalni niz s pomočjo ključnih besed. Ključne besede so fraze, izrazi, oz. besedne zveze, ki povzamejo, ali na najkrajši možen način opredelijo neko vsebino. Pri tem študentu lahko pomagajo različni slovarji (npr. Merriam-Webster slovar – www.merriam-webster.com, MacMillan – www.macmillandictionary.com, Slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU – www.fran.si) in spletni iskalniki ključnih besed (npr. MeSH - meshb.nlm.nih.gov, Termania - www.termania.net). Ko študent izbere ustrezne iskalne nize, sledi iskanje sopomenk k izbranim ključnim besedam (tukaj so študentu lahko v pomoč spletne strani www.thesaurus.com, www.synonym.com ali www.sopomenke.si) (Bettany-Saltikov, 2012).

Za iskanje s ključnimi besedami in sopomenkami uporabi kombinacijo osnovnih Boolovih operatorjev, kot so AND (in), OR (ali) in NOT (negacija). Študent lahko pri iskanju uporabi nadomestne znake: *, ? in # (glej učno gradivo).

V nadaljevanju študent opredeli vključitvene in izključitvene kriterije, ki se morajo nanašati na populacijo/tematiko, vrste raziskave in na izid/odgovor na raziskovalno (PICOT) vprašanje. Ko definira iskalno strategijo je pomembno, da vsak korak pregleda dokumentira, saj mora zagotoviti transparentnost, sledljivost in zanesljivost pregleda literature (Pollock & Berge, 2018).

Po končni postavitvi iskalnega niza študent določi relevantne podatkovne baze za iskanje literature ter vključi relevantne mednarodne zbirke, ki vsebujejo znanstvene in strokovne študije. Poleg tega je pomembno, da pregleda tudi revije, ki so relevantne in kredibilne na obravnavanem področju ter morebiti niso dostopne preko uporabljenih podatkovnih zbirk. Poleg domačih in mednarodnih podatkovnih baz lahko študent iskanje izvede s pomočjo iskalnikov, kot na primer Google scholar. Določi tudi omejitvene kriterije iskanja relevantne literature, ki se lahko nanašajo na časovni okvir in/ali jezik in/ali dostopnost.

6 Predvidena sestava zaključnega dela

Podana naj bo kratka predvidena struktura poglavij in podpoglavij zaključnega dela. V poglavju Uvod in opis problema lahko študent navede predvidene podnaslove raziskovalne tematike, ki se lahko med pisanjem zaključnega dela spremenijo.

Tabela 6.1: Zgradba zaključnega dela

Sestavine glavnega besedila	Uvodni del	1 Uvod in opis problema 2 Namen in cilji zaključnega dela 2.1 Raziskovalno vprašanje 3 Raziskovalne metode 3.1 Iskalna strategija 3.2 Kritična ocena člankov 3.3. Analiza in sinteza podatkov
	Jedro	4 Rezultati 4.1 Rezultati pregleda literature 4.2 Rezultati analize in sinteza identificiranih virov 5 Interpretacija in razprava
	Sklepni del	6 Sklep

7 Predviden seznam virov in literature

V tem poglavju študent navede vse uporabljene vire v dispoziciji in predvidene najpomembnejše slovenske in tuje vire, ki jih bo uporabil v zaključnem delu. Pri tem uporabi citiranje po harvardskem (Harvard–Anglia–2008) načinu. Natančne informacije o citiranju so podane v Prilogi 3b.

Primer navedbe virov v tem dokumentu.

VIRI IN LITERATURA

Alper, B. S., & Haynes, R. B., 2016. EBHC pyramid 5.0 for accessing preappraised evidence and guidance. *BMJ Evidence-based Medicine*, 21(4), pp. 123-125.

Bettany-Saltikov, J., 2012. *How to do a systematic literature review in nursing: a step by step guide*. Maidenhead (UK): Open University Press.

Pajnikihar, M. & Vrbnjak, D., 2019. *Zdravstvena nega: zbrano učno gradivo 2019-2020*. Maribor: Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede

Pollock, A., & Berge, E., 2018. How to do a systematic review. *International Journal of Stroke*, 13(2), pp. 138-156.

Redman, P. & Maples, W., 2017. *Good essay writing: SAGE study skills series*. 5th ed. London: Sage.